

2025-03-20

finansinspektionen@fi.se
helen.svedin@fi.se

Svar på remiss Avgifter hos Finansinspektionen våren 2025 (FI dnr 25–6187)

Fondbolagens förening har beretts möjlighet att lämna synpunkter på en rapport med förslag till justeringar av avgifter hos Finansinspektionen (i det följande FI eller inspektionen). Föreningen vill framhålla att avgiftsklasserna justerades för avgiftsgrupp 4 Fondförvaltare både till den 1 januari och den 1 juli 2024. Dessutom beslutade regeringen efter FI:s förslag om en generell avgiftshöjning (höjt timpris) på samtliga ärendeslag från den 1 januari 2025.

Tabell 1. Sammanställning av föreslagna avgiftsändringar avgiftsgrupp 4, Lagen (2004:46) om värdepappersfonder.

Tillstånd	Avgiftsklass	Ny avgift
Tillstånd för svenskt aktiebolag att driva fondverksamhet, även i samband med tillstånd för diskretionär portföljförvaltning avseende finansiella instrument (1 kap. 4 §) och tillstånd enligt 3 kap. 1 § lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder (gemensam ansökan)	Från R till S	525 000 690 000
Tillstånd för fondbolag för diskretionär portföljförvaltning avseende finansiella instrument (1 kap. 4 § första stycket 1)	Från O till P	172 500 232 500
Underrättelse från fondbolag om marknadsföring av andelar i en värdepappersfond inom EES (2 kap. 15 c §)	Från D till E	4 500 7 500

Lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder

Tillstånd	Avgiftsklass	Ny avgift
Tillstånd att förvalta en alternativ investeringsfond (3 kap. 1 §), även i samband med tillstånd för diskretionär förvaltning av investeringsportföljer och sidotjänster (3 kap. 2 §) samt tillstånd enligt 1 kap. 4 § lagen (2004:46) om värdepappersfonder (gemensam ansökan)	Från R till S	525 000 690 000
Tillstånd för AIF-förvaltare för diskretionär förvaltning av investeringsportföljer (3 kap. 2 § första stycket), utom i samband med tillstånd enligt 3 kap. 1 §	Från O till P	172 500 232 500
Tillstånd för utländsk EES-baserad AIF-förvaltare att förvalta en specialfond (5 kap. 2 §)	Från I till K	33 000 52 500

Tillstånd	Avgiftsklass	Ny avgift
Tillstånd för icke EES-baserad AIF-förvaltare att marknadsföra en alternativ investeringsfond till professionella investerare i Sverige, inbegripet en delfond till fonden (5 kap. 10 §)	Från G till H	18 000 25 500
Underrättelse från svensk AIF-förvaltare om marknadsföring av en alternativ investeringsfond i ett annat land inom EES, inbegripet en delfond till fonden (6 kap. 3 §)	Från E till F	7 500 11 500
Underrättelse från svensk AIF-förvaltare om marknadsföring av ytterligare delfond, även i samband med underrättelse om marknadsföring av en alternativ investeringsfond till professionella investerare i ett annat land inom EES (6 kap. 3 §)	Från D till E	4 500 7 500
Godkännande av ändring av fondbestämmelser för specialfond (12 kap. 3 och 13 §§)	Från H till J	25 500 40 500

Källa: Finansinspektionens avgiftsrapport våren 2025, Föreningens sammanställning.

Kommentar till avgiftshöjningar för svenska fondbolag och AIF-förvaltare

Föreningen är av åsikten att det genomgående krävs en bättre kostnadstransparens och utvärdering från inspektionens sida för att det ska vara möjligt att lämna detaljerade synpunkter på rapporten. FI:s motivering till varför den föreslår avgiftshöjningar är ofta mycket kortfattade och generellt hållna, vilket gör det svårt att förstå de faktiska orsakerna bakom förslagen.

Auktorisationer

I avgiftsrapporten skriver FI att auktorisationer enligt 2 kap. 1 § lagen (2004:46) om värdepappersfonder (LVF) och 3 kap. 1 § lagen (2013:561) om förvaltning av alternativa investeringsfonder (LAIF) har dålig kostnadstäckning. Man föreslår därför ytterligare höjningar.

Föreningen noterar att avgiften för auktorisationer enligt LVF och LAIF höjdes så sent som den 1 januari 2024. Då höjdes avgiften från 378 000 kr kronor till 490 000 kr, dvs. en höjning med 30 procent. Auktorisationsavgiften höjdes därefter till 525 000 kr i samband med att alla avgiftsslag höjdes den 1 januari 2025. Nu föreslås avgiften höjas ytterligare en gång till 690 000. Detta innebär att avgiften på knappt två år har höjts med 83 procent. Föreningen ifrågasätter om en höjning av detta slag är berättigad.

Det kan i sammanhanget vara intressant att titta på avgiftsutvecklingen för ärendeslaget i andra jämförbara länder, exempelvis Luxemburg. Där ligger motsvarande avgift på EUR 18,000. Jämförelsen med Luxemburg är relevant då majoriteten av de fonder som erbjuds svenska sparare är från andra EU-länder, framför allt Luxemburg och Irland.

För auktorisationer enligt LVF skriver FI att ”de ärenden som handlagts de senaste åren har vidare varit mycket omfattande och den genomsnittliga handläggningstiden har uppgått till 750 timmar.” För auktorisationer enligt LAIF skriver FI att ”År 2024 lades i genomsnitt 446 timmar per ärende.”

Ramen för en prövning av en ansökan om auktorisation enligt LVF respektive LAIF är relativt lika och regelverken – förutom Dora-förordningen – har varit i kraft i många år. Praxis bör därför kunna finnas inom myndigheten för hur dessa ärenden ska handläggas rättssäkert och effektivt. Det går av materialet inte att utläsa varför ärenden om auktorisationer enligt LVF ”varit mycket omfattande” eller vad som har drivit kostnadsökningarna under senare år.

Föreningen ifrågasätter rimligheten i att den genomsnittliga handläggningstiden för en auktorisation enligt LVF uppgår till 750 timmar. För det fall handläggningen av ärendetypen även omfattar administrativa åtgärder som inte ingår i prövningsramen för ansökan, exempelvis framtagande av interna rutiner, bör detta anges. Det framgår inte i avgiftsrapporten om FI tillämpar ny praxis i prövningen. En fråga som uppkommer är om prövningen omfattar uppgifter som egentligen ligger inom ramen för tillsyn och som ska bekostas genom avgifter i enlighet med förordningen (2007:1135) om årliga avgifter.

För att bibehålla konkurrens mellan fondbolagen och säkerställa svensk konkurrenskraft i förhållande till andra länder är det viktigt att de regelverk vi har och tillämpningen av dessa inte i onödan gör det dyrare eller svårare att vara verksam i Sverige. Föreningen ser risker med att de regelbundna och kraftiga höjningarna av inspektionens avgifter för prövning av ansökningar kommer att inverka negativt på mindre fondbolags och AIF-förvaltares möjligheter att driva verksamhet i Sverige, vilket i sin tur kommer att slå mot konkurrensen och utbudet på marknaden.

Tillstånd för fondbolag för diskretionär portföljförvaltning avseende finansiella instrument respektive tillstånd för AIF-förvaltare för diskretionär förvaltning av investeringsportföljer

FI motiverar höjningen på nära 35 procent med att *”Prövningen är omfattande eftersom den avser en för sökanden helt ny tillståndspliktig verksamhet. En bedömning måste också göras av hur den nya verksamheten kan komma att påverka förutsättningarna för den befintliga verksamheten, inklusive bolagets finansiella ställning. Prövningen kräver vidare specialistkunskap inom flera olika regelverk.”*

Föreningen önskar här framföra att regelverken som prövningen grundar sig på inte är nya. Det borde därför finnas en etablerad praxis och expertis hos myndigheten för prövningen av dessa ärenden. Föreningen ifrågasätter därför om avgiftshöjningen är motiverad.

Underrättelse från fondbolag respektive svensk AIF-förvaltare om gränsöverskridande marknadsföring

FI skriver att kostnadstäckningen för underrättelser inom dessa ärendeslag har försämrats under 2024. FI vill därför höja avgiften från 4 500 kr till 7 500 kr för två av ärendeslagen och från 7 500 kr till 11 500 kr för ett av ärendeslagen. Föreningen finner de föreslagna höjningarna, som uppgår till 53 - 60 procent, orimliga då det handlar om en underrättelse till inspektionen genom en standardblankett som bolagen lämnar in och som inte är föremål för någon tillståndsprövning.

FI skriver vidare i rapporten att *”orsaken till att antalet handläggningstimmar ökat är främst att Esma har infört ett nytt digitalt system för vidarebefordran av underrättelser inom EES, den så kallade Esma-hubben som medfört nya tidskrävande arbetsmoment.”* Föreningen finner denna motivering bekymmersam. FI företräder

Sverige i ESMA. Det är viktigt att FI tar ansvar för de kostnader som den EU-gemensamma tillsynsorganisationen driver för svenska aktörer och alltid eftersträvar kostnadseffektivitet. Det är inte en långsiktig lösning att överföra kostnader för en ineffektiv administration på tillsynsobjekten.

Godkännande av ändring av fondbestämmelser för specialfond

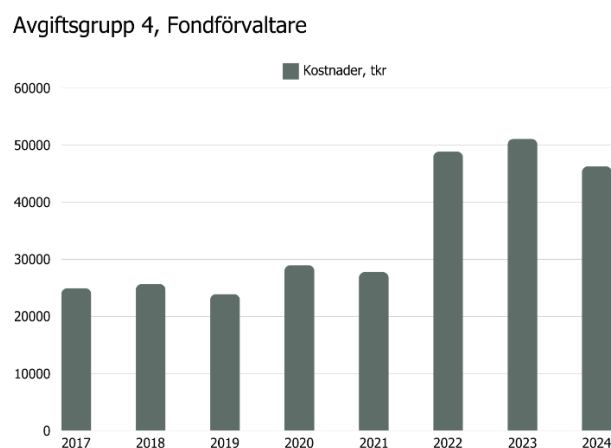
Föreningen noterar att avgiften för ärenden om godkännande av ändring av fondbestämmelser för specialfonder höjdes så sent som den 1 januari 2024 (då med 23 procent). Nu föreslås en ytterligare ökning med 59 % till 40 500 kr.

FI motiverar avgiftshöjningen med att ansökningarna generellt är komplicerade och att fondbestämmelserna i ansökningarna ofta är utformade på sätt som FI inte tidigare prövat. Föreningen vill framhålla att undantag från befintliga regler inte är något nytt utan en utgångspunkt i regelverket kring specialfonder. Någon ändring av regelverken som skulle motivera en ökning av handläggningstiden har inte heller skett. Föreningen kan därför inte se någon tydlig förklaring till varför en höjning i storleksordningen 59 procent endast ett år efter att avgiften höjts med 23 procent kan vara motiverad.

Årliga avgifter

FI skriver att de avser återkomma med förslag till nya eller ändrade avgifter enligt förordningen (2007:1135) om årliga avgifter i höstens avgiftsrapport. Föreningen noterar nu glädjande att kostnadsutvecklingen för avgiftsgrupp 4 verkar ha saktat av och under 2024 legat på en lägre nivå än under 2023.

Tabell 2. Kostnadsutveckling 2017–2024 Avgiftsgrupp 4 Fondförvaltare

Källa: Finansinspektionens avgiftsrapport våren 2024, föreningens grafik.

Föreningen har förhoppningar om att inspektionens uppdrag att verka för konkurrens och regelförenklningar ger resultat på kostnadsutvecklingen. Om detta kombineras med en effektivare ärendehantering där myndighetens interna praxis görs tillgänglig bör det leda till lägre tillstånds- och tillsynskostnader för finansiella företag som bedriver verksamhet i Sverige – en viktig förutsättning för att Sverige ska förbli ett attraktivt land att bedriva finansiell verksamhet i.

Fondbolagens förening

SWEDISH INVESTMENT FUND ASSOCIATION

FONDBOLAGENS FÖRENING

Fredrik Nordström
VD

Madeleine Dubois Orvelius
Senior jurist